

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра туристичного бізнесу та країнознавства

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

з дисципліни

Інформаційні системи і технології в туризмі

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм»
освітня програма	«Туризм»
спеціалізація	_____
вид дисципліни	за вибором
факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу	

Укладач: ст. викл. Перепелиця А. С.

2018/ 2019 навчальний рік

1. Навчальний контент:

Тема 1. Характеристика інформаційних ресурсів підприємств туристичного бізнесу з позиції комп'ютерної обробки, їх уявлення, вимірювання.

Зміст: Роль інформатики у сучасному суспільстві. Поняття про інформацію; її властивості. Інформація і дані. Форми адекватності інформації, міри та якості інформації. Системи класифікації та кодування інформації. Класифікація інформації за різними ознаками. Специфічні особливості інформації у сфері управління туристичним підприємством.

Тема 2. Характеристика сучасної комп'ютерної техніки і перспектив її розвитку.

Зміст: Технічна база сучасних інформаційних технологій: ПК, комп'ютерні мережі, офісна техніка. Стан, тенденції розвитку та покоління ЕОМ. Персональні комп'ютери, їх місце у сучасних інформаційних системах.

Тема 3. Застосування сучасної комп'ютерної техніки в туристичному бізнесі.

Зміст: Інформаційні системи: загальне уявлення, структура та класифікація. Інформаційні технології: поняття, етапи розвитку, їх роль і місце у сучасному суспільстві.

Тема 4. Класифікація системного програмного забезпечення та характеристика його складових, необхідних для роботи спеціалістів за фахом.

Зміст: Класифікація системного програмного забезпечення. Характеристика системного програмного забезпечення його складових. Концепція та характеристики операційних систем.

Тема 5. Операційна система WINDOWS.

Зміст: Призначення операційної системи. Концепція та характеристики операційних систем WINDOWS. Виникнення та розвиток

графічною інтерфейсу користувача, його місце у програмному забезпеченні персонального комп'ютера.

Структура інтерфейсу користувача WINDOWS: елементи робочого столу, типи об'єктів та їх характеристика; структура вікон та управління ними.

Налагодження робочого простору WINDOWS відповідно до вимог користувача: *Робочий стол*, *Главное меню*, *Панель задач*, *Програма Налаштування* (Setup) та її призначення.

Тема 6. Робота з папками і файлами у середовищі WINDOWS.

Зміст: Основні поняття файлової системи WINDOWS та сучасних операційних систем: логічні диски та їх імена; файли, типи файлів, імена файлів та їх призначення, шаблони імен файлів; папки, дерево каталогів, визначення шляху до файлу.

Програма *Провідник (Explorer)* та її призначення, структура вікна. Техніка виконання основних операцій з об'єктами: порядок активізації об'єктів, створення та видалення папок, копіювання та переміщення файлів та папок. Запуск програм та відкриття документів з головного меню, за допомогою програми *Провідник*.

Призначення та коротка характеристика службових програм: програма перевірки диску *ScanDisk*, програма дефрагментації дисків *Defrag*; форматування дискет; програми-архіватори; антивірусні програми. Засоби комп'ютерної оргтехніки: текстовий редактор, календар, записна книжка.

Програмне забезпечення комп'ютерних мереж та його компоненти. Сітьова операційна система – основа функціонування комп'ютерних мереж. Характеристика та функції сітьових компонент операційних систем: драйвери, протоколи, методи доступу, політика безпеки, засоби керування та адміністрування мереж. Порівняльна характеристика найбільш розповсюджених сітьових операційних систем, тенденції їх розвитку і використання.

Тема 7. Текстові редактори

Зміст: Призначення та функціональні можливості текстового процесору MS Word. Запуск програми, структура вікна: меню, піктографічне меню, лінійки прокрутки. Операції з файлами: створення нового документа, збереження документа, введення документа для редагування, автозбереження, очищення пам'яті. Багатовіконний інтерфейс.

Операції редагування і технологія форматування текстових документів. Технологія настроювання параметрів сторінки та розбивки документа на сторінки. Вивід документа на друк, управління режимами друку.

Особливості підготовки текстових документів у середовищі MS Word. Технологія створення, редагування та форматування документів складної структури: таблиць, виразів у вигляді формул, графічних об'єктів, організаційних діаграм, закладок та гіперпосилань. Поняття форматів документів. Розробка форматів документів. Підготовка ділової кореспонденції, рахунків, формулярів інше.

Тема 8. Системи електронного перекладу.

Зміст: Огляд існуючих систем електронного перекладу (ProLing Office, Stilys, Socrat, Promt, Lingvo та інші): призначення, функціональні можливості та критерії вибору.

Структурні компоненти комплексу програм ProLing Office: Рута, Плай, Електронний словник та технологія використання.

Структурні компоненти системи Promt: електронні словники, Promt-документи, списки зарезервованих слів. Інтерфейс, технологія використання та налагодження параметрів системи.

Тема 9. Системи оптичного розпізнавання.

Зміст: Призначення систем оптичного розпізнавання (OCR – Optic Character Recognition). Огляд існуючих систем (CuneiForm, FineReader та інші): функціональні можливості та критерії вибору. Технічні засоби для роботи з системами оптичного розпізнавання, їх вибір та налагодження.

Структурні компоненти, інтерфейс та технологія роботи з програмою FineReader. Робота з текстовими документами: сканування зображення,

налагодження параметрів розпізнавання, збереження та редагування відеозображень. Робота з документами складної структури (текст в один стовпчик, рисунки, таблиці та інше) та багатосторінковими документами.

Тема 10. Програми супроводження прилюдних виступів (презентацій).

Зміст: Функціональні можливості та область використання програм MS PowerPoint. Інтерфейс та типові об'єкти презентації. Групи інструментів MS PowerPoint та технологія їх використання.

Створення, редагування та форматування об'єктів презентації. Налагодження параметрів показу презентації та параметрів об'єктів презентації.

Створення мультимедійних проектів презентації. Вставка звука і відеокліпів. Налаштування анімації. Розробка сценарію. Створення керуючих кнопок.

Тема 11. Використання табличних процесорів для розв'язання задач.

Зміст: Поняття електронної таблиці (ЕТ). Електронної таблиці та огляд їх розвитку. Базові функції табличних процесорів. Основні елементи ЕТ. Типи даних ЕТ. Дії в процесі розв'язання завдань за допомогою табличного процесора: введення даних в ЕТ, редагування, запис математичних формул та обчислення за ними, копіювання та переміщення інформації, збереження змісту ЕТ на магнітному носії, виведення результатів на друкуючий пристрій.

Стандартні функції, що застосовуються в роботі з ЕТ: математичні, статистичні, функції дати, текстові функції, функції бази даних, фінансові функції тощо. Впровадження об'єктів з використанням OLE і DDE принципів у Excel і у WinWord.

Тема 12. Основи роботи у середовищі табличного процесора MS Excel.

Зміст: Загальна характеристика табличного процесора, структура вікна MS Excel. Об'єкти MS Excel: робоча книга, робочий лист (електронна таблиця), лист діаграм, лист макросів, діалоговий лист.

Управління об'єктами у середовищі MS Excel: налагодження параметрів робочої книги: зміна кількості сторінок, їх назви, місця розташування. Структура робочого листа. Основні поняття: активна комірка, блок комірок, абсолютна і відносна адресація, ввід найпростіших формул. Типи даних MS Excel та формати даних прийняти за замовчуванням. Рядок формул та її призначення.

Тема 13. Створення, редагування та форматування електронних таблиць.

Зміст: Типові операції редагування даних електронної таблиці: зміна та редагування змісту комірок; копіювання блоку комірок в одну або декілька областей таблиці; переміщення блоку комірок; видалення блоку комірок; вставка блоку комірок.

Типові операції форматування даних електронної таблиці: налагодження форматів даних; зміна типу, розміру та кольору шрифтів; вирівнювання змісту комірок та оформлення рамками; захист клітинок, аркушів та робочих книг.

Встановлення параметрів сторінки: нумерація сторінок; вставка колонтитулів та інше. Попередній перегляд та друк таблиць.

Управління файлами (книгами) в середовищі MS Excel. Створення нового файлу, зміна існуючого, збереження файлу під новим іменем, вікно відкриття файлу, пошук файлу за заданими атрибутами.

Тема 14. Робота з функціями і формулами.

Зміст: Поняття та принципи їх роботи: конструктор діаграм, конструктор функцій. Призначення та коротка характеристика.

Табличні обчислення, функції та інформаційні зв'язки між таблицями, групові імена. Конструктор функцій: створення, редагування функцій за його допомогою.

Апарат математичної обробки та аналізу даних у середовищі MS Excel: матричні та табличні функції.

Тема 15. Створення, редагування і форматування графіків та діаграм.

Зміст: Призначення та основні поняття і об'єкти Конструктора діаграм: поняття про діаграму, ряд даних, категорія, легенда, маркер, ось значень, область діаграми, область побудови діаграми. Типи діаграм, особливості та обмеження використання.

Створення та оформлення діаграм. Інтерфейс діалогових вікон Конструктора діаграм. Режими створення діаграм: у робочому аркуші таблиці, в окремому аркуші діаграм. Налаштування параметрів та друкування діаграм.

Типові операції редагування та форматування об'єктів діаграми за допомогою головного та контекстного меню: зміна типу діаграми, додавання та видалення легенди, додавання нових рядів даних, видалення рядів даних, форматування маркерів, осей та областей діаграм, створення та видалення текстових об'єктів.

Тема 16. Аналіз даних у середовищі MS Excel.

Зміст: Аналіз даних з використанням *Мастера сводных таблиц*. Об'єкти та інтерфейс *Мастера сводных таблиц*. Технологія створення макету та налаштування параметрів зведеної таблиці. Операції редагування та форматування об'єктів зведеної таблиці. Використання підсумків, формул та діаграм в зведених таблицях.

Прогнозування значень з використанням апарату аналізу «что-если». Аналіз даних і використання апарату *Таблица подстановки данных*. Аналіз

даних з використанням апарату *Подбор параметров* та *Поиск решений*.
Аналіз даних з використанням апарату *Сценарии*.

Апарат статистичного аналізу даних для рішення складних статистичних. Налагодження та використання пакету аналізу. Огляд функціональних можливостей та приклади використання.

Тема 17. Формалізація та алгоритмізація обчислювальних процесів.

Зміст: Поняття про обчислювальний процес. Типові види обчислювальних процесів та їх особливості. Етапи підготовки та організації розв'язання задач на комп'ютері. Поняття про задачу; її організаційно-економічної сутність, формалізація (постановка) і алгоритмізація.

Поняття про алгоритм. Основні властивості алгоритмів. Форми запису алгоритмів: неформальна мова і логічні схеми. Основні типи блоків, що використовуються в схемах алгоритмів. Типові помилки в алгоритмах. Елементи алгебри логіки; логічні операції «І», «АБО», «НІ», конкатенація.

Основні конструкції структурного програмування і їх відображення за допомогою логічних схем: конструкція вибору; цикли за умовами; цикли за лічильником. Приклади класичних алгоритмів.

Тема 18. Основи програмування на мові високого рівня Visual Basic (VB).

Зміст: Історія розвитку мов програмування: автоматизація програмування, класифікація мов програмування, мови високого рівня. Транслятори, інтерпретатори, компілятори та їх призначення.

Призначення та коротка характеристика мови програмування Visual Basic. Лексеми мови: алфавіт мови, константи та змінні мови VB та їх типи, найменування змінних та констант; оператори, вирази, об'єкти і властивості; синтаксис команд.

Перше знайомство з VB: основи інтерфейсу, техніка роботи з файлами, довідковою системою. Форми і інструменти VB: форми, вікно малюнків і

зображень, помітки, тестові вікна, командні кнопки, рамки, лінійки прокрутки, таймери, лінії та фігури.

Технологія створення найпростішої програми: структура VB-програм, створення найпростішого інтерфейсу користувача, текст програми, проектування загального зображення, збереження програми, етапи налагодження. Техніка налагодження VB-програм: засоби налагодження, вікно DEBUG, спостереження за значенням змінних, стратегія налагодження, обробка помилок, звернення до довідкової системи.

Тема 19. Програмування типових алгоритмів обробки даних.

Зміст: Програмування типових алгоритмів обробки даних. Програмування алгоритмів лінійної структури. Основні конструкції структурного програмування: конструкції вибору, цикл за умовою, цикл за лічильником та інші.

Структуровані типи даних: поняття про масив, індекс, основні операції над масивами. Одновимірні масиви і типові задачі їх обробки. Двовимірні масиви і типові задачі їх обробки. Типи даних користувача та приклади їх використання.

Модульне програмування. Поняття про процедуру і функції та особливості їх використання. Область дій змінних, параметри, передача параметрів. Приклади задач.

Тема 20. Основи побудови бази даних.

Зміст: Введення в базу даних: поняття про базу даних; концепція бази даних; архітектура систем управління базою даних (СУБД); функціональні можливості СУБД; моделі даних.

Інфологічна модель даних: поняття про інформаційний об'єкт; нормалізація відносин; типи зв'язків та їх характеристика; поняття про ключ та його типи (первинний і зовнішній), обмеження цілісності; побудова інфологічної моделі.

База даних реляційного типу: реляційна структура даних; реляційна база даних; маніпулювання реляційними даними; етапи проектування структури бази даних.

Тема 21. Сучасні моделі даних, створення і використання баз даних за фахом.

Зміст: Визначення та призначення MS Access, його особливості та можливості. Основні об'єкти бази даних MS Access: таблиці, запити, форми, звіти, макроси, модулі та їх коротка характеристика.

Технологія створення нової бази даних MS Access, редагування та керування таблицями. Інтерфейс прикладного вікна та вікна бази даних.

Інформаційні таблиці – основа бази даних MS Access. Структура таблиць в базі даних MS Access: поняття про поля, запис, властивості поля, властивості таблиці. Типи даних MS Access. Режими створення та перегляду даних таблиці.

Введення, перегляд та редагування даних таблиці, редагування структури таблиці. Налаштування і редагування властивостей полів. Поняття про індекси, їх призначення, типи. Створення простих і складних індексів.

Налаштування та редагування властивостей таблиці. Експорт, імпорт і зв'язок таблиць.

Тема 22. Технологія керування даними в таблицях бази даних MS Access.

Зміст: Поняття про зв'язок; типи зв'язку між таблицями в базі даних MS Access. Встановлення та редагування зв'язків між таблицями у вікні *Схема даних*. Інтерфейс вікна *Схема даних* та технологія керування його об'єктами. Забезпечення цілісності даних в базі даних MS Access.

Робота з даними в режимі *Таблиця*. Запуск і структура вікна представлення даних в режимі *Таблиця*. Зміна макету представлення таблиці на екрані. Робота з записами таблиці в режимі *Таблиця*: дозапис, видалення, копіювання, пошук, сортування.

Фільтрація даних таблиці. Поняття про фільтр; його типи в базі даних MS Access. Технологія створення простих та складних фільтрів, збереження результатів фільтрації.

Тема 23. Технологія створення, редагування та використання запитів у базі даних MS Access.

Зміст: Визначення запиту, типи та режими створення. Інтерфейс діалогового вікна для створення макету запиту та керування його об'єктами. Результат виконання запиту, поняття про динамічний набір даних.

Створення та редагування простих і складних запитів на вибірку. Визначення умов відбору. Правила використання символів підстановки та виразів в умовах відбору. Встановлення порядку сортування результатів запиту та виводу на екран необхідних полів. Створення обчислювальних полів у запиті. Призначення та технологія роботи з *Конструктором виражень*.

Призначення, особливості використання та технологія створення запитів з параметрами, підсумкових та перехресних запитів.

Призначення, типи, особливості використання та технологія створення запитів на зміну: запити на створення таблиць; запити на видалення; запити на додавання; запити на оновлення.

Призначення, особливості використання і технологія створення SQL-запитів. Визначення властивостей запитів.

Тема 24. Технологія створення, редагування та використаний звітів у базі даних MS Access.

Зміст: Поняття про звіт. Призначення, типи та режими створення: з використанням *Мастера отчетов*, в режимі *Конструктора*.

Особливості створення звітів у базі даних MS Access. Поняття про базовий запит.

Інтерфейс та структура діалогового вікна для створення і редагування макету звіту. Області макету звіту та їх призначення. Призначення *Панели елементов* та вікна *Список полей*.

Коротка характеристика елементів керування звіту, їх призначення, технологія створення, редагування та форматування. Керування об'єктами звіту, налагодження їх властивостей.

Створення обчислювальних полів у звітах. Побудова арифметичних виразів. Підсумки у звітах: загальні та проміжні.

Режим попереднього перегляду звіту та технологія його використання. Встановлення параметрів сторінки звіту та його друк.

Технологія створення багатотабличних звітів. Технологія створення і вбудовування підлеглих звітів.

Тема 25. Технологія створення, редагування та використання форм у базі даних MS Access.

Зміст: Поняття про форму, призначення, типи та режими створення: з використанням *Мастера форм*, в режимі *Конструктора*, в режимах *Автоформа*. Особливості створення форм у базі даних MS Access. Поняття «источника данных» у формах.

Інтерфейс та структура діалогового вікна для створення і редагування макету форми. Області макету форми та їх призначення. Призначення *Панели элементов* та вікна *Список полей*.

Створення, редагування та форматування елементів керування у формі. Встановлення властивостей елементів керування: відображення рядка стану, встановлення початкових значень та умов на допустимість введених значень у поле. Створення обчислювальних полів у формі. Маніпуляції з об'єктами форми.

Налагодження властивостей форми в діалоговому вікні *Свойства*. Огляд та коротка характеристика параметрів вкладки *Макет* вікна *Свойства*. Встановлення параметрів та режимів роботи з даними у формі на вкладці *Данные*. Встановлення фільтрів та умов відбору записів для відображення у формах. Встановлення порядку сортування.

Технологія створення форм на основі багатотабличних запитів. Технологія створення і вбудовування підлеглих форм. Технологія створення

набору вкладок та багатосторінкових форм. Технологія створення набору вкладок та багатосторінкових форм. Технологія створення *Главной кнопочной форми* з використанням *Диспетчера кнопочных форм*.

Тема 26. Автоматизацій додатків у середовищі MS Access.

Зміст: Робота з макросами. Поняття про макроси; їх призначення; технологія створення макросу в СУБД Access, визначення, вибір та різні засоби додавання макрокоманд, встановлення аргументів макрокоманд. Виконання та завдання умов виконання макросу. Програмування командних клавіш з використанням відповідних майстрів. Технологія налагодження макросів. Приклади побудови макросів.

Введення у мову програмування VBA в середовищі MS Access: VBA і об'єктно орієнтоване програмування. Основні поняття і елементи VBA. Структура VBA-програм в середовищі MS Access. Інтерфейс засобів створення та налагодження VBA-програм. Приклади найпростіших програм.

Архітектура *Microsoft Access*. Модель об'єктів додатку *Microsoft Access*: властивості, методи і події. Модель подій *Microsoft Access* та їх обробка засобами VBA: поняття «подія» і «дія» в базах даних *Microsoft Access*, їх призначення та відмінності. Типи подій, які розпізнає *Microsoft Access*. Послідовність подій при керуванні об'єктами бази даних (форми, звіти).

Технологія програмування дій для керування об'єктами форми. Призначення програмного коду подіям. Об'єкт *DoCmd* об'єкта *Application*, його призначення, властивості та методи. Використання об'єкта *DoCmd* в VBA-програмах для керування об'єктами бази даних та форми.

Модель об'єкту доступу до даних *Microsoft Access*: структура та ієрархія об'єктів доступу до даних (DAO) *Microsoft Access*, призначення, особливості використання, властивості та методи. Об'явлення та використання об'єктних змінних. Використання функцій для роботи з об'єктами доступу до даних.

Тема 27. Основні принципи побудови локальних і глобальних мереж, інформаційні сервіси, технології та їх професійне використання.

Зміст: Еталонна модель взаємодії відкритих систем (Open System Interconnection reference model, OSI) – основа побудови і функціонування комп'ютерних мереж.

Характеристика процесу передачі даних у комп'ютерних мережах. Апаратна реалізація передачі даних. Пакет – основна одиниця передачі інформації у комп'ютерних мережах. Функції та структура пакету, технологія його формування і передачі у багаторівневій архітектурі комп'ютерних мереж.

Особливості організації локальних комп'ютерних мереж (ЛКМ-LAN). Методи доступу ЛКМ. З'єднання ЛКМ. Типові архітектури локальних комп'ютерних мереж: Enhernet, Token Ring. Apple Talk, ArcNet. Їх призначення, програмні та апаратні засоби, характеристики та функції, засоби реалізації.

Концепції та принципи побудови комп'ютерної мережі ВНЗ: архітектура, апаратне та програмне забезпечення, політика захисту інформації.

Тема 28. Комунікаційні технології локальних комп'ютерних мереж та їх реалізацій в середовищі WINDOWS.

Зміст: Основи роботи в локальній мережі: вхід і вихід із мережі, ідентифікація комп'ютерів, сітьовий інтерфейс. Цілісність та захист інформації у ЛКМ, види доступу до ресурсів мережі та їх встановлення.

Поняття про комунікаційну технологію і її типи та їх коротка характеристика. Розподілення та сумісне використання ресурсів – основа комунікаційних технологій у комп'ютерних мережах. Принципи та особливості сумісного використання ресурсів в і локальних комп'ютерних мережах.

Технологія розподілення та сумісного використання ресурсів на робочих станціях локальної мережі. Пошук сітьових ресурсів: папка

«Сетевое окружение» та її призначення: інтерфейс та керування об'єктами папки. Призначення дисків, папок, файлів для сумісного використання. Поняття рівня доступу та його встановлення для ресурсів, які сумісно використовуються.

Поняття про підключення до сітьових ресурсів: технологія підключення до сітьового серверу; технологія підключення до сітьової папки.

Сумісне використання сітьового принтера: установка принтера і налагодження параметрів принтера на робочих станціях мережі: технологія підключення сітьового принтеру.

Рекомендована література Основна література

1. Вейсскопр Дж. Excel 2000, Базовий курс (русифицированная версия) / Дж. Вейсскопр. – К.; М.; СПб.: Век, Энтроп, Корона, 2000. – 464 с.
2. Гарнаев А.Ю. и др. Microsoft Office 2000. Разработка приложений / А.Ю. Гарнаев, А.В. Матросов, Ф.А. Новиков, Г.И. Усаров и др. – СПб. : БХВ; Санкт-Петербург, 2010. – 656 с.
3. Гетц К. Программирование в Microsoft Office / К. Гетц, М. Джилберт. – К. : Ирина; Группа BHV, 2010. – 384 с.
4. Гетц К. Access 2000. Руководство разработчика / К. Гетц, П. Литвин, М. Гильберг. – К. : Ирина; Группа BHV, 2010. – 1264 с.
5. Грофф Жд. SQL: полное руководство / Дж-Р. Грофф, П.М. Вайнберг. – К. : ВНУ, 2000. – 608 с.
6. Дженнингс Р. Использование Microsoft Access 2010 / Р. Дженнингс. – М. : Вильямс, 2000. – 1152 с.
7. Дубнов П.Ю. Access 2000. Проектирование баз данных / П.Ю. Дубнов. – М. : ДМК, 2014. – 272 с.
8. Зубанов Ф.В. Microsoft Windows 2010. Планирование, развертывание, установка / Ф.В. Зубанов, 2-е изд., испр. – М.: Изд. Торг. Дом «Рус. Ред.», 2000. – 592 с.
9. Информатика : учебник – 3-е изд. перераб. / под ред. проф. Н.В. Макаровой. – М. : Финансы и статистика, 2011. – 768 с.
10. Информатика для юристов и экономистов / С.В. Симонович и др. – СПб. : Питер, 2013. – 688 с.
11. Каймен В.А. Информатика : учебник / В.А. Каймен. – М. : ИНФРА-М, 2010. – 232 с.
12. Каймин В.А. Информатика / В.А. Каймин. – М. : ИИФРА-М, 2010. – 232 с.
13. Каммингс С. VBA для «чайников» / С. Каммингс. – М.; СПб.; К. : Диалектика; Вильямс, 2010. – 384 с.
14. Каратыгин С. Access 2010 / С. Каратыгин. – М.: Лаборат. базовых знаний, 2000. – 376 с.
15. Коттингхэм М. Excel 2010: руководство разработчика / М. Коттингхэм. – К. : Ирина; ВНУ, 2000. – 707 с.
16. Левин А. Самоучитель работы на компьютере 6-е издание, исправленное и дополненное / А. Левин. – М.: Нолидж, 2010. – 656 с.

17. Ляхович В.Ф. Основы информатики / В.Ф. Ляхович. – Ростов на / Д.: Феникс, 2010. – 608 с.
18. Microsoft Word 2000. Справочник. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2010. – 383 с.
19. Олифер В.Г. Компьютерные сети. Принципы, технологии, протоколы / В.Г. Олифер, Н.А. Олифер. – СПб. : Питер, 2010. – 672 с.
20. Пасько В. Microsoft Office 2000 (русифицированная версия) / В. Пасько. – К. : Ириша; ВНУ 2010. – 784 с.
21. Посечник А. Переход на Windows 2000: для профессионалов. Руководство администратора сети / А. Посечник, Б. Богумирский. - СПб. : Питер, 2010. – 448 с.
22. Сокольский М. Операционная система Windows 2000 Professional для профессионала / М. Сокольский. – М.: Познaват. кн. плюс, 2010. – 656 с.
23. Тайц А.М. CorelDraw9 : все программы пакета / А.М. Тайц, А.А. Тайц. – СПб., БХВ, 2010. – 1136 с.
24. Шафран Э. Создание Web-страниц. Самоучитель / Э. Шафран. – СПб., : Питер, 2012. – 320 с.
25. Штайнер Г. Access 2000 М. Лаборатория базовых знаний / Г. Штайнер. – М., 2010. – 474 с.
26. Экономическая информатика / под ред. И.В. Коноховского, Д.Н. Колесова. – СПб., : Питер, 2010. – 320 с.

Допоміжна література

1. Актуальні проблеми міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу: Матеріали науково – практичної конференції молодих вчених (31 березня 2007 р.). - Х.: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2007 – 120 с.
2. Актуальні проблеми міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу: Матеріали студентської наукової конференції (25 березня 2006 р.). - Х.: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2006 – 212 с.
3. Сидоров В. І., Каплін О. Д. Въездной туризм в Украине: некоторые тенденции последних лет // Міжнародна науково – практична конференція «Туристичний бізнес: Світові тенденції та національні пріоритети». Матеріали науково – практичної конференції 28 травня 2009 року. - Х.: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2009 – 75 - 78 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. www.travelweb.com – сайт Інтернет – ресурсів по туризму.
2. www.expedia.com – сайт туристичних ресурсів мережі Інтернет.
3. www.hotelworld.com – сайт системи бронювання.
4. www.travelocity.com – сайт системи бронювання.
5. www.renins.com – сайт системи страхування.
6. www.aigukraina.ua – сайт Інтернет - страхування.
7. www.avicos.ua – сайт партнерських сервісних компаній.
8. www.ingos.ua – сайт страхового комплексного продукту.
9. www.soglasie.ua – сайт страхового комплексного продукту.
10. www.svinsurance.ua – сайт реалізації страхових продуктів через Інтернет.

2. Плани практичних(семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи:

Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми
1	Тема 1. Характеристика інформаційних ресурсів туристичних підприємств з позиції комп'ютерної обробки, їх уявлення, вимірювання
2	Тема 2. Характеристика сучасної комп'ютерної техніки і перспектив її розвитку
3	Тема 3. Застосування сучасної комп'ютерної техніки в туристичному бізнесі
4	Тема 4. Класифікація системного програмного забезпечення та характеристика його складових, необхідних для роботи спеціалістів за фахом
5	Тема 5. Операційна система WINDOWS
6	Тема 6. Робота з папками і файлами у середовищі WINDOWS
7	Тема 7. Текстові редактори
8	Тема 8. Системи електронного перекладу
9	Тема 9. Системи оптичного розпізнавання
10	Тема 10. Програми супроводження прилюдних виступів (презентацій)
11	Тема 11. Використання табличних процесорів для розв'язання задач
12	Тема 12. Основи роботи у середовищі табличного процесора MS Excel
13	Тема 13. Створення, редагування та форматування електронних таблиць
14	Тема 14. Робота з функціями і формулами
15	Тема 15. Створення, редагування і форматування графіків та діаграм
16	Тема 16. Аналіз даних у середовищі MS Excel обчислювальних процесів
17	Тема 17. Формалізація та алгоритмізація
18	Тема 18. Основи програмування на мові високого рівня Visual Basic (VB)
19	Тема 19. Програмування типових алгоритмів обробки даних
20	Тема 20. Основи побудови бази даних
21	Тема 21. Сучасні моделі даних, створення і використання баз даних за фахом
22	Тема 22. Технологія керування даними в таблицях бази даних MS Access
23	Тема 23. Технологія створення, редагування та використання запитів у базі даних MS Access
24	Тема 24. Технологія створення, редагування та використання звітів у базі даних MS Access
25	Тема 25. Технологія створення, редагування та використання форм у базі даних MS Access
26	Тема 26. Автоматизацій додатків у середовищі MS Access
27	Тема 27. Основні принципи побудови локальних і глобальних мереж, інформаційні сервіси, технології та їх професійне використання
28	Тема 28. Комунікаційні технології локальних комп'ютерних мереж та їх реалізацій в середовищі WINDOWS

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи
1	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Характеристика інформаційних ресурсів туристичних підприємств» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Види інформаційних ресурсів залежно від критеріїв, що кладуть в основу класифікації. Фактори, під постійним впливом яких знаходиться інформаційна система підприємства.

	Характеристика інформаційних ресурсів туристичних підприємств з позиції комп'ютерної обробки, їх уявлення, вимірювання
2	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Характеристика сучасної комп'ютерної техніки і перспектив її розвитку » Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Історія розвитку інформаційних технологій. Еволюція комп'ютерів та комп'ютерної техніки.
3	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Класифікація системного програмного забезпечення та характеристика його складових, необхідних для роботи спеціалістів за фахом » Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Міжнародні нормативні документи в сфері системного програмного забезпечення: види та їхня характеристика. Класифікація системного програмного забезпечення. Характеристика системного програмного забезпечення. Складові системного програмного забезпечення, необхідні для роботи спеціалістів за фахом.
4	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Операційна система WINDOWS » Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Характеристика операційної системи WINDOWS. Основні складові операційної системи WINDOWS . Структура інтерфейсу користувача WINDOWS: елементи робочого столу, типи об'єктів та їх характеристика; структура вікон та управління ними.
5	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Текстові редактори » Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Операції редагування і технологія форматування текстових документів. Технологія настроювання параметрів сторінки та розбивки документа на сторінки. Вивід документа на друк, управління режимами друку. Особливості підготовки текстових документів у середовищі MS Word. Технологія створення, редагування та форматування документів складної структури: таблиць, виразів у вигляді формул, графічних об'єктів, організаційних діаграм, закладок та гіперпосилань. Поняття форматів документів. Розробка форматів документів.
6	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Системи електронного перекладу.» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Структурні компоненти комплексу програм ProLing Office: Рута, Плай, Електронний словник та технологія використання. Структурні компоненти системи Promt: електронні словники, Promt-документи, списки зарезервованих слів. Інтерфейс, технологія використання та налагодження параметрів системи.
7	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Основи роботи у середовищі табличного процесора MS Excel.» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Управління об'єктами у середовищі MS Excel: налагодження параметрів робочої книги: зміна кількості сторінок, їх назви, місця розташування. Структура робочого листа. Основні поняття: активна комірка, блок комірок, абсолютна і відносна адресація, ввід найпростіших формул. Типи даних MS Excel та формати даних прийняти за замовчуванням. Рядок формул та її призначення.

8	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Сучасні моделі даних, створення і використання баз даних за фахом.» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Технологія створення нової бази даних MS Access, редагування та керування таблицями. Інтерфейс прикладного вікна та вікна бази даних. Інформаційні таблиці як основа бази даних MS Access. Структура таблиць в базі даних MS Access: поняття про поля, запис, властивості поля, властивості таблиці. Типи даних MS Access. Режими створення та перегляду даних таблиці. Введення, перегляд та редагування даних таблиці, редагування структури таблиці. Налаштування і редагування властивостей полів. Поняття про індекси, їх призначення, типи. Створення простих і складних індексів. Налаштування та редагування властивостей таблиці. Експорт, імпорт і зв'язок таблиць.
9	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Комунікаційні технології локальних комп'ютерних мереж та їх реалізацій в середовищі WINDOWS.» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Поняття про комунікаційну технологію і її типи та їх коротка характеристика. Розподілення та сумісне використання ресурсів – основа комунікаційних технологій у комп'ютерних мережах. Принципи та особливості сумісного використання ресурсів в і локальних комп'ютерних мережах. Технологія розподілення та сумісного використання ресурсів на робочих станціях локальної мережі. Пошук сітьових ресурсів: папка «Сетевое окружение» та її призначення: інтерфейс та керування об'єктами папки. Призначення дисків, папок, файлів для сумісного використання.
10	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: « Глобальні комп'ютерні системи бронювання » Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Історія розвитку системи бронювання «AMADEUS». Місце системи бронювання «AMADEUS» на мировому ринку. Ресурси системи бронювання «AMADEUS». Властивості системи бронювання «AMADEUS». Класифікація системи бронювання «AMADEUS». Характеристика системи бронювання «AMADEUS». Функції системи бронювання «AMADEUS». Регіональний розподіл системи бронювання «AMADEUS». Історія розвитку системи бронювання «GALILEO». Місце системи бронювання «GALILEO» на мировому ринку. Ресурси системи бронювання «GALILEO». Властивості системи бронювання «GALILEO». Класифікація системи бронювання «GALILEO». Характеристика системи бронювання «GALILEO». Функції системи бронювання «GALILEO». Регіональний розподіл системи бронювання «GALILEO». Історія розвитку системи бронювання «SABRE». Місце системи бронювання «SABRE» на мировому ринку. Ресурси системи бронювання «SABRE». Властивості системи бронювання «SABRE». Класифікація системи бронювання «SABRE». Характеристика системи бронювання «SABRE». Функції системи бронювання «SABRE». Регіональний розподіл системи бронювання «SABRE». Історія розвитку системи бронювання «WORLDSPAN». Місце системи бронювання «WORLDSPAN» на мировому ринку. Ресурси системи бронювання «WORLDSPAN». Властивості системи бронювання «WORLDSPAN». Класифікація системи бронювання «WORLDSPAN». Характеристика системи бронювання «WORLDSPAN». Функції системи бронювання «WORLDSPAN». Регіональний розподіл системи бронювання «WORLDSPAN».
11	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Українська система бронювання It-tour » Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: Історія розвитку системи бронювання «It-tour». Місце системи бронювання «It-tour» на мировому ринку. Ресурси системи бронювання «It-tour». Властивості системи бронювання «It-tour». Класифікація системи бронювання «It-tour». Характеристика системи бронювання «It-tour». Функції системи бронювання «It-tour». Регіональний розподіл системи бронювання «It-tour».

Індивідуальне завдання: не передбачено навчальним планом.

3.Завдання семестрових екзаменів(письмових залікових робіт):

Питання до екзамену

1. Особливості використання інформаційних технологій та систем в діяльності туристичного бізнесу.
2. Сутність інформаційної технології та систем в туристичному бізнесі.
3. Назвіть усі існуючі інформаційні технології в туристичному бізнесі.
4. Розкажіть про недоліки онлайн бронювання.
5. Пріоритетні напрями розвитку інформаційних систем у туристичному бізнесі.
6. Складові комп'ютерної інформаційно-керуючої системи для автоматизації управління роботою туристичного підприємства.
7. Перспективні розробки програм автоматизації туристичного бізнесу.
8. Розкажіть про зарубіжні системи бронювання (переваги і недоліки).
9. Значення комп'ютерних інформаційних систем в управлінні роботою підприємств туристичної сфери.
10. Переваги, що надає застосування комп'ютерної інформаційної системи.
11. Технічне забезпечення туристичної сфери обслуговування.
12. Операційні системи: поняття, основні функції, класифікація.
13. Перспективні розробки програм автоматизації туристичної сфери обслуговування.
14. Уявіть собі, як щоб Ви були б директором туристичної фірми яку б систему бронювання Ви б обрали. (обгрунтуйте відповідь)
15. Розкажіть про роботу онлайн – бронювання.
16. Розкажіть про створення систем бронювання.
17. Загальні принципи онлайн - бронювання.
18. Які перспективи на Вашу думку систем бронювання в майбутньому?
19. З якими видами систем бронювання Ви знайомі?
20. Розкажіть про недоліки онлайн – бронювання.
21. Зарубіжні системи бронювання і резервування.
22. Розкажіть про систему бронювання Amadeus.
23. Що таке «віртуальний тур»?
24. У чому особливість системи бронювання Sabre?
25. Зарубіжні системи бронювання (переваги і недоліки).
26. Розкажіть про систему бронювання Galileo.
27. Розкажіть про створення систем бронювання. (на Ваш вибір)
28. Які види «віртуальних турів» ви знаєте?
29. Загальні та специфічні риси менеджменту підприємств туристичного бізнесу.
30. Системи менеджменту, пов'язані з розвитком ІТ.
31. Види інформаційно-управлінських технологій.
32. Роль інформаційних технологій в менеджменту підприємств туристичного бізнесу.
33. Концепції впровадження інформаційних технологій в процесі реструктуризації підприємств.
34. Програмні комплекси автоматизації процесів на підприємствах туристичного бізнесу.
35. Способи створення КАСУ.
36. Назвіть основні чинники становлення та розвитку сфери туристичного бізнесу.
37. Які Ви знаєте головні історичні періоди у розвитку сфери туристичного бізнесу?
38. Назвіть етапи розвитку інформаційних технологій.
39. Які важливі риси і тенденції сучасного розвитку туристичної сфери в Україні?
40. Основні чинники становлення та розвитку сфери туристичного бізнесу.

41. Як класифікуються інформаційні технології за різними ознаками?
42. Дайте характеристику видів інформаційних технологій в туристичному бізнесі.
43. Основні періоди в еволюції сфери туризму.
44. Фази використання інформаційних технологій.
45. Види інформаційних технологій.
46. Види інформаційних технологій у туристичному бізнесі.
47. Характеристика видів електронного PR.
48. Характеристика основних етапів маркетингового дослідження.
49. Методи оцінки веб-сайта.
50. Основні властивості веб-сайта.
51. Характеристика маркетингових комунікацій в Інтернеті.
52. Структура комунікаційної політики з використанням Інтернету.
53. Засоби Інтернет-реклами.
54. Електронний бізнес у туристичному бізнесі.
55. Групи туристичного маркетингу.
56. Маркетинг туристичних послуг – це...
57. Основні категорій (сфери) електронної комерції
58. Електронний маркетинг, комерція та торгівля у туристичному бізнесі.
59. Основні напрями використання маркетингової інформації.
60. Процес маркетингового дослідження складається з таких етапів.

Приклад екзаменаційного білету:

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Напрямок підготовки : 241 «Туризм»
Семестр 3
Форма навчання: денна
Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) : бакалаврський
Навчальна дисципліна : Інформаційні системи і технології в туризмі

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1

1. Що таке інформаційні технології? (15 балів)
2. Які інформаційні технології використовуються в області соціально-культурного сервісу і туризму? (15 балів)
3. Тести. (10 балів)

Затверджено на засіданні кафедри туристичного бізнесу та країнознавства
протокол № 1 від 28 серпня 2018р.

Зав. кафедрою _____ Парфіненко А.Ю. Екзаменатор _____ ст. викл. Перепелиця А. С.

Приклад тестів:

1. Інформація це:
А. повідомлення, що знаходяться в пам'яті комп'ютера;
В. повідомлення, що знаходяться в сховищах даних;
С. попередньо оброблені дані, придатні для прийняття управлінських рішень;
D. повідомлення, зафіксовані на машинних носіях.

2. Мета інформатизації суспільства полягає в:

A. справедливий розподіл матеріальних благ;

B. задоволенні духовних потреб людини;

C. максимальному задоволенні інформаційних потреб окремих громадян, їх груп, підприємств, організацій та т. д. за рахунок повсюдного впровадження комп'ютерів та засобів комунікацій.

D. немає правильної відповіді